

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2012. szeptember hó 28. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A nyereségvágyból, különös visszaesőként elkövetett emberölés bűntettének kísérlete miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2012. évi május hó 25. napján kihirdetett 2.B.395/2011/31. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét emberölés bűntette kísérletének minősíti (Btk. 166. § (1) (2) bekezdés b) és h) pont).

A fegyházbüntetés tartamát 15 (tizenöt) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát pedig 10 (tíz) évre súlyosítja.

A halmazati büntetés kiszabására utalást mellőzi.

A vádlott vonatkozásában 5.500 (Ötezer-ötszáz) Ft-ra is vagyonekobzást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú eljárásban 9.780 (Kilencezer-hétszáznyolcvan) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a vádlott bűnösségét rablás büntetében (Btk. 321. § (1) bek.) és testi sértés büntetében (Btk.170.§ (1), (6) bek. I ford.) állapította meg és mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 8 évi fegyházra és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.B. 6/1997/2. számú ítéletével megállapított szabadságvesztés végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette és megállapította, hogy a vádlott jelen ügyéből feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelek sorsáról. 1 db NOKIA típusú telefonra és tartozékaira vagyonek Kobzást rendelt el. Kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség viselésére.

Az ügyész az ítélet ellen eltérő jogi minősítés és ahhoz igazodó hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása végett fellebbezett. Fellebbezésének indokolásában a vádirati minősítéssel azonos, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetnének megállapítását indítványozta, melyet mint különös és többszörös visszaeső követett el, és ehhez igazodóan a szabadságvesztés súlyosítását. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság érveinek elfogadása esetén a vádlott cselekvősege aljas indokból elkövetett személyi szabadság megsértésének is minősül (Btk. 175. § (1), (3) bek. a) pont).

A vádlott és védője enyhítés érdekében éltek jogorvoslattal.

A vádlott az ítélet táblához intézett beadványában lényegét tekintve az elsőfokú eljárásban előadott védekezését ismételte meg, kiemelve, hogy sem rablást, sem emberölést nem akart megvalósítani, a célja csupán pálinkavásárlás volt. Részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint cselekvősege miatt nem értékelhető élet kioltására irányuló szándékként, figyelemmel az elkövetés eszközeire is. A cselekmény elkövetését azzal indokolta, hogy csalódások érték, italozott, szülei meghaltak, családi élete rendezetlen volt és elfordult Isten segítségétől, ahová fogvatartása alatt ismét visszatért.

Kérte, hogy a személyi szabadság megsértésében bűnösségét ne állapítsa meg a bíróság.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.268/2011/3. számú átiratában a vádlott előéleti adatainak pontosítását és a történeti tényállás kiegészítését indítványozta a sértett sérülései tekintetében.

Az elsőfokú ügyészi fellebbezés indokaitól eltérően álláspontja szerint helytálló a vádlott cselekményeinek jogi minősítése, azonban indokolt bűnösségének megállapítása a Btk. 175. § (1) bekezdésében meghatározott és aszerint büntetendő személyi szabadság megsértése büntetnének alapesetében is. Az álláspontja szerint a kirívóan enyhe joghátrány súlyosítása szükséges, figyelemmel arra is, hogy az utóbbi bűncselekmény megállapítása esetén a vádlott a Btk. 137. § 17. pontja szerinti erőszakos többszörös visszaesőnek minősül és az irányadó büntetési tétel felső határa 16 évre emelkedik.

Az ítélet tábla a minden irányú fellebbezések folytán a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen, figyelemmel a Be. 554/B. § gc) és 554/C. §-ban írt rendelkezésekre is a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség jelen lévő képviselője, a vádlott és védője indítványait változatlan tartalommal fenntartották.

Az ítélet tábla a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok sérelme nélkül folytatta le az eljárást és ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A bizonyítékok egyenként és összességükben történő okszerű értékelésével és mérlegelésével megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségének eleget téve meggyőzően számot adott arról is, milyen bizonyítékokat értékelt és fogadott el a tényállás alapjául.

Az általa megállapított tényállás csupán a következőkkel egészítendő ki. Az előéleti adatok sorában pontosítást igényel az ítélet 4. oldal 4. pont alatti büntetés - amely egyébként a visszaesői minőség megállapításánál is relevanciával bír -, mivel a fogolyszökés vétsége miatt, mint visszaesővel szemben került sor a 4 hónapi börtönbüntetés kiszabására.

6. oldal 6. bekezdését követően rögzítendő, hogy a nyílt koponyasérülés, az agyállomány bevérvés e következménye súlyos egészségromlásnak minősül.

Az ítélet tábla szükségesnek tartotta kiegészíteni a tényállást továbbá (ítélet 5. oldal 3. bekezdés) a vádlott által eltulajdonított pénzösszeg sorsával is.

A vádlott 31.000 Ft-ot tulajdonított el, melyből 13.500 Ft térült meg.

Vásárolt egy Nokia 5300 típusú mobiltelefont 12.000 Ft-ért, mely tartozékaival együtt lefoglalásra került, egy telefonkártyát 4700 Ft-ért, kávét 255 Ft-ért, fánkot, cigarettát, gyufát összesen 5.500 Ft összegben (nyomozati iratok 537-538. oldalak).

Az így pontosított, illetve kiegészített tényállás hibamentes, a másodfokú eljárásban irányadónak tekintendő.

Az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, azonban tévedett cselekményének jogi minősítését illetően.

E körben az ítélet tábla osztotta az elsőfokú ügyészi fellebbezésben foglaltakat és nyilvános ülésen megállapította, hogy a vádlott cselekvősege eltérően minősülhet.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a vádlott cselekményével ... sértett sérelmére a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) és h) pontja szerint minősülő (nyereségvágyból, különös visszaesőként elkövetett) emberölés büntettének a Btk. 16. §-a szerinti kísérletét követte el.

Csupán megjegyzi az ítélet tábla, amennyiben a vádlott cselekvőségének minősítése az elsőfokú bíróság által helytállónak bizonyult volna, osztva részben az elsőfokú ügyészi, a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakat is - a vádlott bűnösségét a Btk. 175. § (1) bekezdése szerinti személyi szabadság megsértése büntetében is meg kellett volna állapítani.

Az emberölés büntette esetében azonban látszólagos alaki halmazat folytán a személyi szabadság megsértése önálló bűncselekményként nem értékelhető, mivel a személyi szabadság megsértésének körébe eső magatartás az erőszakosan véghezvitt - jelen

esetben emberölés büntettének kísérlete - bűncselekmény megvalósulásának szükségszerű tényállási eleme.

A cselekmény minősítését illetően.

A Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette nyitott törvényi tényállás, sem az elkövetés eszközeit, sem pedig módját nem határozza meg, csak az eredményét.

A bíróságnak azt kellett vizsgálni, hogy a vádlott tudata átfogta-e a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és azt kívánta-e vagy abba belenyugodott, vagy szándéka csupán testi sérülés előidézésére irányult, és nem merült fel a halálos eredmény bekövetkezésének lehetősége, vagy ha felmerült azt nem kívánta, nem nyugodott vele, hanem könnyelműen bízott a halálos eredmény elmaradásában.

A vádlott a cselekmény elkövetéséhez atipikus eszközöket, WC pumpát és fából készült bútorlábat használt. A sértett bántalmazása két részletben kitartó módon történt szinte kizárólag a fejtájékon 10-11 rb. tompa erőbehatással, melyek közül 3-4 rb nagy erejű, a többi közepes erejű volt.

Az eredmény igen súlyos következményekkel járt, a sértett koponya ürtere megnyílt, sérülése közvetett életveszélyes volt, és a műtéti beavatkozás során egy 7x2 cm-es koponyacsont darab eltávolítására is sor került.

A következmény maradandó testi fogyatékoság, pszichés teljesítményromlás, értelmi intellektuális teljesítményszint hanyatlás, elbutulás lett. A nyílt koponyasérülés súlyos egészségromlásnak minősül.

A fentiekben összegzettek alapján az ítéletábra arra vont következtetést, hogy a vádlott szándéka eshetőlegesen a sértett életének kioltására irányult.

A vádlottnak az a védekezése, hogy a sértett meglátogatásának csupán pálinkavásárlás volt a célja, egyértelműen cáfolja az a körülmény, hogy megérkezésekor a sértettet a lakásba betaszította, tőle pénzt követelt és szinte azonnal kiszakította a falból a vonalas telefon vezetéket.

Az ítéletábra egyezően az ügyészi váddal megállapíthatónak találta a b) pont szerinti nyereségvágyból történő elkövetést.

Az irányadó tényállásból következően a vádlott szándéka már a bántalmazás megkezdése előtt számára idegen dolog vagyoni érték megszerzésére irányult.

A pontosított előéleti adatokból pedig az következik, hogy cselekményét a h) pont szerinti különös visszaesőként követte el.

A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság javarészt feltárta. További súlyosító körülmény, hogy cselekményét 78 éves idős sértett sérelmére kitartó bántalmazással követte el. Emberölés büntette miatti elítélésének feltételes szabadsága alatt követte el cselekményét.

Enyhítő körülmény a cselekmény kísérleti szakban maradása, nyomatéka azonban igen csekély tekintettel annak befejezett és közeli voltára.

A bűncselekmény büntetési tétele 10-20 évig terjedő szabadságvesztés büntetés vagy életfogytig tartó szabadságvesztés. Arra a körülményre tekintettel, hogy a cselekmény

kísérleti szakban maradt, az ítélőtábla lehetőséget látott határozott tartamú szabadságvesztés alkalmazására.

A Btk. 83. § (2) bekezdése és 97. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó középmérték 15 év, amely a másodfokú bíróság álláspontja szerint figyelemmel az elkövető személyiségében rejlő kimagasló társadalomra veszélyességre is, feltétlenül szükséges, de egyben elégséges is a büntetési célok hatályosulásához. A mellékbüntetés mértékét az ítélőtábla a törvényi maximumban látta szükségesnek meghatározni.

A másodfokú bíróság a vádlott cselekvőségét egy cselekményben állapította meg, ezért a halmazati büntetés kiszabására utalást mellőzte.

A vádlott nem csak a NOKIA telefont vette bizonyítottan a sértettől szerzett pénzből, hanem telefon töltőt, cigarettát és élelmiszereket is vásárolt 5500 Ft értékben, ezért a Btk. 77/B. § (1) bekezdés c) pontja és a 69/2008. BkV-ben írtak alapján - mivel ezzel az összeggel a vádlott ugyancsak gazdagodott - további vagyonek Kobzásnak van helye.

Észlelte végül az ítélőtábla, hogy a vádlott pártfogó felügyelőjének tanúkénti kihallgatását indítványozta, melyet a bíróság elutasított, azonban a Be. 258. § (3) bekezdés f) pontjában előírt kötelezettségét elmulasztotta.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélőtábla a törvényszék ítéletét a jelzett körben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Az előzetes letartóztatás további beszámításáról a Btk. 99. § (1) bekezdése, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. § (1) bekezdése alapján történt rendelkezés.

Debrecen, 2012. szeptember 28.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.395/2011/31. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással 2012. szeptember 28. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2012. szeptember 28.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke